

Kohtuasi C-546/19

Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1

Saabumise kuupäev:

16. juuli 2019

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Bundesverwaltungsgericht (Saksamaa)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

9. mai 2019

Kaebaja, apellatsioonkaebuse esitaja ja kassatsioonkaebuse esitaja:

BZ

Vastustaja, vastustaja apellatsioonimenetluses ja vastustaja kassatsioonimenetluses:

Westerwaldkreis

Põhikohtuasja ese

Muudel kui rändega seotud põhjustel kehtestatud sisenemiskeeld

Eelotsusetaotluse ese ja õiguslik alus

Direktiivi 2008/115 kohaldatavus muudel kui rändega seotud põhjustel kehtestatud sisenemiskeelu suhtes; ELTL artikkel 267

Eelotsuse küsimused

1. a) Kas kolmanda riigi kodaniku suhtes „muudel kui rändega seotud“ põhjustel kehtestatud sisenemiskeeld kuulub igal juhul Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiivi 2008/115/EÜ ühiste nõuete ja korra kohta liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel (ELT 2008, L 348, lk 98) kohaldamisalasse, kui liikmesriik ei ole kasutanud selle direktiivi artikli 2 lõike 2 punktis b sätestatud võimalust?

b) Juhul, kui vastus küsimusele 1.a on eitav: kas niisugune sisenemiskeeld ei ole direktiiviga 2008/115/EÜ hõlmatud ka siis, kui hoolimata tema suhtes tehtud väljasaatmiskorraldusest, millega sisenemiskeeld on seotud, viibib kolmanda riigi kodanik juba ebaseaduslikult liikmesriigi territooriumil ning kuulub seega põhimõtteliselt direktiivi kohaldamisalasse?

c) Kas „muudel kui rändega seotud“ põhjustel kehtestatud sisenemiskeeldude hulka kuulub sisenemiskeeld, mis on seotud avaliku korra ja julgeoleku huvides (käesolevas asjas üksnes üldpreventiivsetel põhjustel terrorismivastase võitluse eesmärgil) tehtud väljasaatmisotsusega?

2. Kui küsimusele 1 vastatakse, et käesolev sisenemiskeeld kuulub direktiivi 2008/115/EÜ kohaldamisalasse, siis:

a) Kas ametiasutuse poolt tagasisaatmisotsuse (käesolevas asjas väljasaatmishoiatus) kehtetuks tunnistamise tagajärg on, et sellega samaaegselt määratud sisenemiskeeld direktiivi 2008/115/EÜ artikli 3 punkti 6 tähenduses muutub õigusvastaseks?

b) Kas niisugune õiguslik tagajärg saabub ka siis, kui tagasisaatmisotsuse tegemisele eelnenud ametiasutuse väljasaatmiskorraldus on juba jõustunud?

Liidu õiguse viidatud sätted

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/115/EÜ ühiste nõuete ja korra kohta liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel (ELT 2008, L 348, lk 98), artikkel 1, artikli 2 lõike 2 punkt b, artikli 3 punktid 4 („tagasisaatmisotsus“) ja 6 („sisenemiskeeld“), artikli 7 lõige 1, artikli 8 lõige 1, artikli 11 lõige 1

Viidatud liikmesriigi õigusnormid

Aufenthaltsgesetz (Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet, Liitvabariigi territooriumil välismaalaste elamisõigust, töötamist ja integratsiooni käsitlev seadus; edaspidi „AufenthG“), § 11 (sisenemis- ja riigis viibimise keeld), § 50 (väljasõidukohustus), § 51 (riigis viibimise õiguspärasuse lõppemine; piirangute edasikehtimine), § 53 (väljasaatmine), § 54 (väljasaatmise huvi), § 55 (riiki jäämise huvi), § 58 (väljasaatmine), § 59 (väljasaatmishoiatus), § 60a (erandina antud viibimisõigus (*Duldung*))

Kohtuasja asjaolude ja menetluse lühikokkuvõte

- 1 1986. aastal Süürias sündinud kaebaja on palestiina rahvusest määratlemata kodakondsusega isik. 1990. aastal saabus ta koos oma vanematega vale identiteeti kasutades Saksamaa Liitvabariiki. Tema varjupaigataotlust ei rahuldatud. Alates

sellest ajast kehtib kaebaja suhtes riigist lahkumise kohustus, kuid AufenthG § 60a kohase jooksvalt pikendatud erandina antud viibimisõiguse (*Duldung*) alusel viibib ta Saksamaal.

- 2 Oberlandesgericht Koblenz (liidumaa kõrgeim üldkohus Koblenzis) mõistis kaebajale 17. aprilli 2013. aasta jõustunud kohtuotsusega välismaise terroristliku ühenduse liikmete või toetajate värbamise eest 39 juhul ning vägivalla kujutamise eest kahel juhul ning ühel juhul kuritegude heakskiitmise eest liitkaristuseks kolme aasta ja nelja kuu pikkuse vabadusekaotuse. Oberlandesgericht tuvastas, et ajavahemikul 2007. aasta septembrist kuni 2009. aasta detsembrini levitas kaebaja Internetis islamistlike terroriorganisatsioonide video- ja tekstisõnumeid. 2014. aasta märtsis asendati ülejäänud vabadusekaotusliku liitkaristuse kandmine tingimisi karistusega, määrates katseaja pikkuseks neli aastat.
- 3 Vastustaja tegi 24. veebruaril 2014 kaebaja suhtes liitvabariigi territooriumilt väljasaatmise otsuse. Vastustaja sedastas, et väljasaatmisotsus hõlmab ka Saksamaa Liitvabariiki uuesti sisenemise keeldu. 2018. aasta märtsis lühendas vastustaja 2014. aastal esialgu kuueks aastaks kehtestatud sisenemis- ja riigis viibimise keeldu nelja aastani alates võimalikust riigist lahkumisest ning määras, et olenemata võimalikust riigist lahkumisest, kehtivad kõnealused keelud maksimaalselt kuni 21. juulini 2023.
- 4 Kaebaja kassatsioonkaebus on esitatud Oberverswaltungsgericht'i 5. aprilli 2018. aasta otsuse peale, millega jäeti kaebaja apellatsioonkaebus rahuldamata.
- 5 Eelotsusetaotluse esitanud kohus jättis kaebaja kassatsioonkaebuse rahuldamata osas, milles see puudutab isiku väljasaatmist. Nüüd on kassatsioonimenetluse ese ainult otsus lühendada väljasaatmisega kaasnevat sisenemis- ja riigis viibimise keeldu nelja aastani alates võimalikust riigist lahkumisest ning määrata – olenemata võimalikust riigist lahkumisest – nende keeldude kehtivuse maksimaalseks kehtivusajaks 21. juuli 2023. Niisugune on eespool esitatud küsimuste taust.
- 6 Saksa õiguse järgi (AufenthG § 11) on sisenemis- ja riigis viibimise keelu tingimused täidetud. AufenthG § 11 lõike 1 kohaselt ei tohi liitvabariigi territooriumilt välja saadetud välismaalane liitvabariigi territooriumile uuesti siseneda ega seal viibida; samuti ei anta talle elamisluba ka juhul, kui selles seaduses sätestatud tingimused on täidetud. Kaebaja suhtes on tehtud jõustunud väljasaatmisotsus. Tema õiguskaitsevahendid väljasaatmise vastu on lõplikult edutuks osutunud, sest eelotsusetaotluse esitanud kohus saatis kaebuste rahuldamata jätmise tõttu esitatud kassatsioonkaebuse eelmisele kohtuastmele tagasi uueks arutamiseks.
- 7 Väljasaatmine oli õiguspärane ja lubatav, kuigi EIÕK artiklist 3 tulenevate kaebaja õiguste rikkumise ohu tõttu ei ole teda võimalik lähemal ajal Süüriasse välja saata. Saksa riigis viibimise õiguse kohaselt ei ole väljasaatmine viibimisõiguse lõppemisega otseselt seotud ega ole alati ka selle õiguse lõppemise

tagajärg. Isikud, kelle edasine riigis viibimine ohustab avalikku julgeolekut, võidakse pigem välja saata ka siis, kui sihtriigis valitseva olukorra tõttu ei ole väljasaatmine võimalik. Niisugusel juhul on tagajärjeks vähemalt see, et välismaalase elamisluba muutub kehtetuks (AufenthG § 51 lõike 1 punkt 5) ja teatud juhtudel kohaldatakse välismaalaste õiguses ette nähtud järelevalvemeetmeid. Siiski saab Saksa õiguse järgi välja saata ka välismaalasi, kellel – nagu kaebajalgi – ei ole kunagi elamisluba olnud ning kes viibivad Saksamaal ainult AufenthG § 60a kohase erandina antud viibimisõiguse alusel. Niisugusel juhul toob väljasaatmine endaga kaasa selle, et kuni väljasaatmise tähtaja möödumiseni ei tohi välismaalasele anda elamisluba (AufenthG § 11 lõige 1).

- 8 Kooskõlas AufenthG § 11 lõike 2 esimese lausega määras vastustaja sisenemis- ja riigis viibimise keelule *ex officio* tähtaja. Kaalutusviga tegemata määras vastustaja riigist lahkumise seotud sisenemis- ja riigis viibimise keelu kestuseks lõpuks neli aastat.

Eelotsusetaotluse põhjenduse lühikokkuvõte

- 9 Selgitamist vajab küsimus, kas niisugune (tähtajaline) sisenemis- ja riigis viibimise keeld, mis on seotud väljasaatmise kui sellisega ning mida on liikmesriigi õiguse kohaselt võimalik kehtestada ka väljasaatmishoiatuseta, on liidu õigusega kooskõlas.
- 10 „Tagasisaatmisotsus“ direktiivi 2008/115 artikli 3 punkti 4 tähenduses – eeldusel, et see direktiiv on avaliku korra ja julgeoleku huvides võetud riigis viibimise lõpetavate meetmete suhtes kohaldatav – on Saksa õiguskäsituse kohaselt mitte üksnes väljasaatmine kui selline (AufenthG § 53 jj), mis lõpetab seaduse alusel riigis viibimise õiguspärasuse igal juhul (AufenthG § 50 lõiked 1 ja 2, § 51 lõike 1 punkt 5), vaid alles väljasaatmishoiatus (AufenthG § 59 lõike 1 esimene lause).
- 11 Väljend „tagasisaatmisotsus“ tähendab direktiivi 2008/115 artikli 3 punkti 4 järgi haldus- või kohtuotsust või -akti, millega sätestatakse, et kolmanda riigi kodaniku riigisviibimine on ebaseaduslik ja kehtestatakse või sätestatakse tagasipöördumiskohustus. Vastavalt direktiivi 2008/115 artikli 6 lõikele 6 ei takista käesolev direktiiv liikmesriikidel võtta vastu otsust seadusliku riigisviibimise lõpetamise kohta koos tagasisaatmis- ja/või väljasaatmisotsusega ja/või sisenemiskeeluga oma siseriiklikus õiguses ettenähtud haldus- või kohtuotsuse või haldus- või kohtuaktiga, ilma et see piiraks III peatükis ning ühenduse ja siseriikliku õiguse muude asjakohaste sätete kohaselt sätestatud menetluslikke tagatisi.
- 12 Saksa õiguse kohane väljasaatmisotsus toob (vähemalt õiguspäraselt riigis viibivate välismaalaste puhul) endaga kaasa kõigest viibimise ebaseaduslikuks muutumise. Alles väljasaatmishoiatusena kehtestatakse vastavalt direktiivi 2008/115 artikli 7 lõikele 1 tagasisaatmisotsuse puhul põhimõtteliselt nõutav haldusasutuse või kohtu seatud tähtaeg vabatahtlikuks lahkumiseks

(AufenthG § 59 lõige 1), mille tulemusetu möödumine on eelduseks väljasõidukohustuse sundtäitmisele väljasaatmise teel (AufenthG § 58).

- 13 Eelotsusetaotluse esitanud kohus lähtub arusaamast, et rändega seotud sisenemis- ja riigis viibimise keelud on direktiiviga täielikult hõlmatud. Seevastu vajab selgitamist küsimus, kas sama kehtib ka „muudel kui rändega seotud põhjustel kehtestatud sisenemiskeelu“ puhul.
- 14 Euroopa Kohtu praktikas ei ole seni käsitletud küsimust, kas muudel kui rändega seotud põhjustel kehtestatud sisenemiskeeld ei kuulu põhimõtteliselt või teatud tingimustel direktiivi 2008/115 kohaldamisalasse.
- 15 Otsustamaks selle üle, kas käesolevas asjas vaidlusalune – AufenthG § 51 lõike 1 punkti 5 mõttes ja koostoimes sama seaduse §-ga 53 jj – väljasaatmisega seotud ning seetõttu eeltoodud tähenduses „muudel kui rändega seotud põhjustel kehtestatud sisenemis- ja riigis viibimise keeld“, mis on sätestatud AufenthG § 11 lõikes 1, on õiguspärane, on määrav küsimus, kas kõnealune sisenemis- ja riigis viibimise keeld kuulub direktiivi 2008/115 kohaldamisalasse. Kui sellele küsimusele vastatakse jaatavalt, tuleb järgnevalt selgitada, kas muudel kui rändega seotud põhjustel kehtestatud sisenemis- ja viibimiskeeld on ka pärast nimetatud keeluga kaasneva tagasisaatmisotsuse (käesolevas asjas AufenthG § 59 lõike 1 esimese lause kohane väljasaatmishoiatus) ametiasutuse poolt kehtetuks tunnistamist direktiiviga 2008/115 kooskõlas.

Esimene eelotsuse küsimus

- 16 Küsimusega 1a soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas ka „muudel kui rändega seotud põhjustel kehtestatud sisenemiskeeld“ kuulub igal juhul direktiivi 2008/115 kohaldamisalasse, kui liikmesriik – nagu käesoleval juhul Saksamaa Liitvabariik – ei ole kasutanud direktiivi 2008/115 artikli 2 lõike 2 punktis b sätestatud võimalust. Võttes arvesse komisjoni 16. novembri 2017. aasta soovitus (EL) 2017/2338, millega võetakse kasutusele ühine tagasisaatmise käsiraamat, mida liikmesriikide pädevad asutused peavad kasutama tagasisaatmisega seotud ülesannete täitmisel (ELT 2017, L 339, lk 83), kahtleb eelotsusetaotluse esitanud kohus eelnimetatud direktiivi kohaldatavuses.
- 17 Vastavalt direktiivi 2008/115 artikli 3 punktile 6 tähendab väljend „sisenemiskeeld“ haldus- või kohtuotsust või haldus- või kohtuakti, millega keelatakse sisenemine liikmesriigi territooriumile ja viibimine liikmesriigi territooriumil kindla tähtaja jooksul ning millega on kaasas tagasisaatmisotsus. „Rändega seotud sisenemiskeeluna“ kirjeldab komisjon sisenemiskeeldu, mis on seotud liikmesriikide rändealaste normide – st normide, mis reguleerivad kolmanda riigi kodaniku asjaomasesse liikmesriiki sisenemist ja seal viibimist – eiramisega (vt soovitus 2017/2338 punkt 11). Kui kõnealuste rändealaste normide rikkumine toob endaga kaasa selle, et kolmanda riigi kodaniku viibimine asjaomasel liikmesriigis on õigusvastane või muutub õigusvastaseks, tuleb tema tagasisaatmiseks kasutada vastavalt direktiivi 2008/115 artiklile 1 ühiseid nõudeid

ja korda, mida tuleb kohaldada liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel, kooskõlas ühenduse õiguse üldpõhimõtete hulka kuuluvatele põhiõigustega ja rahvusvahelise õigusega, kaasa arvatud pagulaste kaitse ja inimõiguste järgimisega seotud kohustustega. Seevastu tähendab mõiste „muudel kui rändega seotud põhjustel kehtestatud sisenemiskeeld“ soovitus 2017/2338 punkti 11 tähenduses sisenemiskeeldu, mis ei ole seotud liikmesriigi rändealaste normide eiramisega, vaid mis kehtestatakse muudel eesmärkidel. Selle alla kuuluvad eeskätt niisugused sisenemiskeelud, mis on kehtestatud kolmandate riikide kodanike poolt raskete kuritegude toimepanemise ning selle eest haldusasutuse või kohtu poolt karistuse määramise järel ning mille eesmärk on liikmesriigi avaliku julgeoleku ja korra kaitse.

- 18 Direktiivi 2008/115 artikli 3 punkti 6 ega artikli 11 lõike 1 sõnastus ei näe ette direktiivi kohaldamisala niisugust kitsendamist.
- 19 Ka süstemaatilises vaatenurgast ei leia eelotsusetaotluse esitanud kohus mingeid pidepunkte direktiivi kohaldamisala selliseks kitsendamiseks. Ta viitab siiski Prantsuse Conseil d'État (Prantsusmaa kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) otsusele, mille kohaselt tuleb direktiivi 2008/115 kohaldada ainult liikmesriikide niisuguste tagasisaatmisotsuste suhtes, mis tehakse kolmanda riigi kodaniku ebaseadusliku riigis viibimise tõttu. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates lubavad aga muu hulgas direktiivi artikkel 1, artikli 2 lõike 2 punkt b ning artikli 11 lõike 2 teine lause järeldada, et direktiiv ei tee vahet põhjustel, mille tõttu kohaldatakse ebaseaduslikult riigis viibiva kolmanda riigi kodaniku suhtes tagasisaatmist. Pigem kõnelevad nimetatud sätted selle kasuks, et direktiivil on põhimõtteliselt ulatuslikult kavandatud, kui siiski piiritletav kohaldamisala.
- 20 Direktiivi 2008/115 põhjenduse 14 kohaselt on direktiivi artikli 3 punkti 6 ja artikli 11 eesmärk anda siseriiklikele tagasisaatmismeetmetele üleeuroopaline mõju, kehtestades sisenemiskeelu, mis keelaks sisenemise ja viibimise kõigi liikmesriikide territooriumidel. Direktiivi eesmärk on ennetada ebaseaduslikku sisserännet ja vältida seda, et ebaseaduslikult riigis viibivad kolmandate riikide kodanikud võivad liikmesriikide erinevate normide tõttu viibimist lõpetavatest meetmetest mööda hiilida. Ka nimetatud eesmärgid viitavad põhimõtteliselt sellele, et direktiivi kohaldamisala tuleb mõista laialt.
- 21 Soovitus 2017/2338 punkt 11 omistab direktiivis 2008/115 ette nähtud tagasisaatmisega seotud sisenemiskeeldudele ennetava mõju ja ülesande suurendada tagasisaatmispoliitika tõsiseltvõetavust. Samas on selles sättes märgitud, et tagasisaatmisdirektiivi kohased tagasisaatmisega seotud sisenemiskeelde käsitlevad normid ei mõjuta niisuguseid sisenemiskeelde, mille aluseks on „muud kui rändega seotud põhjused“. Selles seoses nimetatakse sõnaselgelt sisenemiskeelde, mis on seotud kolmandate riikide kodanikega, kes on toime pannud raske kuriteo või kelle puhul on olemas selged märgid, et nad kavatsevad sellise kuriteo toime panna. Selles osas viitab soovitus 2017/2338 punkt 11 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määruse (EÜ)

nr 1987/2006, mis käsitleb teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) loomist, toimimist ja kasutamist (ELT 2006, L 381, lk 4), artikli 24 lõikele 2.

- 22 Direktiivi 2008/115 ajaloolisest taustast lähtuvast tõlgendamisest ei tulene üheseid viiteid, mis kinnitaksid soovitus 2017/2338 punktis 11 väljendatud eeldust, et tagasisaatmisdirektiivi kohased tagasisaatmisega seotud sisenemiskeelde käsitlevad normid ei mõjuta sisenemiskeelde, mille aluseks on „muud kui rändega seotud põhjused“.
- 23 Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi ühiste nõuete ja korra kohta liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel ettepanekus (KOM/2005/0391 (lõplik)), märgib komisjon punkti 3 alapunktis 12, et isegi kui oleks põhjust avaliku korra/julgeoleku kaalutlustel väljasaatmise küsimuse edasiseks ühtlustamiseks, tuleks ettepanek selliseks ühtlustamiseks teha mitte ebaseaduslikku riigisviibimist lõpetava/tagasisaatmist käsitleva direktiivi raames, vaid pigem nende direktiivide raames, mis reguleerivad riiki sisenemise ja seal viibimise tingimusi ja lõpetavad seadusliku riigisviibimise. Samas muutub kolmanda riigi kodanik, kui tema seaduslik riigisviibimine on lõpetatud avaliku korra kaalutlustel, tagasisaatmisdirektiivi tähenduses ebaseaduslikult liikmesriigi territooriumil viibivaks kolmanda riigi kodanikuks ja tema suhtes kohaldatakse selle direktiivi sätteid.
- 24 Kui küsimusele 1a vastatakse eitavalt, tekib küsimus 1b, kas „muudel kui rändega seotud eesmärkidel“ kehtestatud sisenemiskeeld ei ole direktiiviga 2008/115 hõlmatud ka siis, kui hoolimata tema suhtes tehtud väljasaatmiskorraldusest, millega sisenemiskeeld on seotud, viibib kolmanda riigi kodanik – nagu käesolevas asjas kaebaja – juba ebaseaduslikult liikmesriigi territooriumil ning kuulub seega põhimõtteliselt direktiivi kohaldamisalasse. Küsimusega 1c soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas muudel kui rändega seotud eesmärkidel kehtestatud sisenemiskeeluks loetakse ka niisugust sisenemiskeeldu, mis on seotud raskete kuritegude eest süüdi mõistetud kolmanda riigi kodaniku üldpreventiivse väljasaatmisega.

Teine eelotsuse küsimus

- 25 Küsimus 2 esitatakse juhuks, kui muudel kui rändega seotud eesmärkidel kehtestatud sisenemiskeeld kuulub direktiivi 2008/115 kohaldamisalasse.
- 26 Küsimusega 2a soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas tagasisaatmisotsuse (käesolevas asjas väljasaatmishoiatus) kehtetuks tunnistamise tagajärg on, et sellega samaaegselt määratud sisenemiskeeld direktiivi 2008/115 artikli 3 punkti 6 tähenduses muutub õigusvastaseks. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul ei võta tagasisaatmisotsuse kehtetuks tunnistamine sellega seotud sisenemiskeelult tingimata õiguslikku alust ega tähenda seda, et ajalisest seosest tuleneb liidu õiguse kohaselt ka tingimata ja alati sisuline seos.

- 27 Kui seotuse kohta esitatud küsimusele vastatakse põhimõtteliselt jaatavalt, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus küsimuses 2b lisaks teada, milliseks kujuneb olukord siis, kui tagasisaatmisotsusele eelnenud ametiasutuse antud väljasaatmiskorraldus on AufenthG § 53 kohaselt juba jõustunud. Sellega peab küsimus 2b silmas (jätkuvalt kehtiva) tagasisaatmisotsuse sisenemiskeelust lahti sidumise võimalust juhtudel, mil: – ametiasutuse või kohtu otsusega on ebaseaduslik riigis viibimine lõplikult tuvastatud ning kolmanda riigi kodanikul puuduvad seega edasised õiguskaitsevahendid selle vaidlustamiseks, – liikmesriigi õiguse kohaselt tuleneb sellest kolmanda riigi kodanikule riigist lahkumise kohustus, mis nõuab põhimõtteliselt ka liidu territooriumilt lahkumist, ja – puudub ainult ametiasutuse otsus (Saksa õiguse kohaselt väljasaatmishoiatus), mis võimaldaks seda objektiivselt olemasolevat lahkumiskohustust väljasaatmise teel sundtäita.